

[Sigsgaard.]

lig godt ud. Der har de sidste par år været tale om dalende investeringer. I finansåret 1969-70 var det 42 mill. kr., og i 1970-71 regner man med 29 mill. kr. Ser man så på regeringens plan for de kommende 4 år, finder man, at vi fra de 42 mill. og 29 mill. kr. skal ned til henholdsvis 27, 24, 22 og 22 mill. kr. i investeringer i seminariebyggeri. Hvis vi går ud fra, at lærermangelen vil være et permanent fænomen, og at der vil være et stadig stærkt voksende behov for pædagogisk arbejdskraft, er det nok meget, meget uheldigt, at man har sat ind med sparerekniven, som tilfældet er her. Jeg vil opfordre til, at man under udvalgsarbejdet også tager spørgsmålet om investeringerne i seminariebyggeri op. De tal, jeg netop har nævnt her fra bemærkningerne til lovforslaget om den dalende investeringstakt, er for mig et udtryk for, at man ikke i regeringen har den rette forståelse af og den rette vilje til at sætte ind over for lærermangelen, og det må nok blive temmelig afgørende for VS's stillingtagen til lovforslaget. På den baggrund vil vi betænke os meget på at medvirke til gennemførelsen af det.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Må jeg begynde med at takke for tilslutningen til lovforslaget fra alle sider. Jeg er naturligvis enig med ordførerne i, at det er beklageligt, at vi stadig væk har behov for en lovgivning om rationering af lærerkræfter, men som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er det nødvendigt endnu en periode at opretholde denne adgang til at rationere forbruget af lærere i folkeskolen. Naturligvis ønsker vi at kunne slække på disse bestemmelser, når det er muligt, men vi må erkende, at det ikke er muligt på dette tidspunkt, og derfor ville vi være meget glade for at have den bemyndigelse, som indeholdes i lovforslaget.

Til hr. Karl Max Rasmussen vil jeg gerne sige, at selv om det kan lyde mærkeligt, er det en kendsgerning, at gennemsnitskvotienten i klasserne har været konstant nedadgående igennem de senere år og nu ligger nede på omkring 20-21 elever pr. klasse.

Der er altså sket en ændring. Problemet med de store klasser hænger sammen med det forhold, at der i visse områder af landet, hvor befolkningsafvandring finder sted,

arbejdes med meget små klassekvotienter i nogle tilfælde, og at der i de områder, hvor den stærke tilvækst er, er meget høje klassekvotienter. Men for landet som helhed er det altså gået i den rigtige retning, og det er måske også værd at gøre opmærksom på, at vi selv med disse maksimumsbestemmelser har lavere klassekvotienter i folkeskolens klasser, end man har i mange andre lande. Det være ikke sagt som noget argument for, at man ikke skal få det forbedret og navnlig få de meget høje klassekvotienter bragt ned, men jeg synes dog, at det skal nævnes her også.

Hr. Karl Max Rasmussens idé om at dele 1. og 2. klasser i enheder på 20 elever og slå dem sammen senere vil jeg naturligvis gerne overveje. Jeg kan ikke overskue konsekvensen af den. Jeg kan se én følge. Hvis man har 1. klasser med 20 elever, så vil adgangen til at anvende deletimer praktisk taget ikke eksistere, og så er spørgsmålet, om man ikke så opnår det samme, hvis man har en klasse på 28-30 elever og så anvender deletimer, men jeg skal meget gerne prøve at få anstillet nogle beregninger over det til den videre behandling i udvalget.

Det samme gælder det spørgsmål, som hr. Karl Max Rasmussen rejste om seminariekapaciteten, om den er stor nok i de tæt befolkede egne. Hvis man med stor nok mener, at der i de tæt befolkede egne skulle være lige så stor seminariekapacitet som i de tyndere befolkede egne, så er den givetvis ikke stor nok. Man må vel have lov at regne med i en vis udstrækning i hvert fald, at lærerstuderende godt kan søge seminarier andre steder end dér, hvor deres hjemsted eller deres fødested er. Men der ligger et problem her, og vi skal gerne til drøftelserne i udvalget komme med yderligere materiale. Det gælder i øvrigt også de spørgsmål, som på andre felter er stillet vedrørende seminarierne og læreruddannelsens kapacitet.

Til fru Meta Ditzel vil jeg gerne sige, at gennemførelsen af 5 dages ugen har ikke i sig selv øget lærermangelen, idet der samtidig med nedsættelsen af det pligtige timetal for lærerne også fandt en nedsættelse sted i det ugentlige timetal, og disse ting skulle balancere. Der er andre forhold, som har bevirket, at forbedringen i forsyningen med lærerkræfter ikke er kommet så hurtigt, som man havde regnet med i prognoserne.